

College van B&W van Groesbeek
t.a.v. afdeling VROM cluster Milieuzaken
Postbus 20
6560 AA Groesbeek

Groesbeek, 22 september 2008

Betreft: **MER pluimveebedrijf Van Deurzen**

Geacht College,

Hierbij geeft de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek haar zienswijze op de ter inzage gelegde actualisering van de milieueffectrapportage van het pluimveebedrijf van Van Deurzen.

Volgens ons is een aantal zaken in deze MER onjuist of onduidelijk, zodat de MER niet voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het gaat om de volgende punten:

1. Ammoniakemissie en ammoniakdepositie

Volgens de MER produceren 232.000 kippen jaarlijks 2784 kilogram ammoniak (NH₃), die via de lucht het pluimveebedrijf verlaat. Een deel hiervan komt in habitatrichtlijngebied De Bruuk terecht en de MER kan niet uitsluiten dat dat geen negatieve invloed heeft op De Bruuk. Wij verwijzen in dit verband naar de uitspraak van de Raad van State d.d. 27 augustus 2008 (zaaknr. 200805217/1): juist vanwege dit feit wordt vastgesteld dat er geen zicht is op legalisatie en dat het gemeentebestuur juist heeft gehandeld met de sluiting van het bedrijf. Aan dit feit is niets veranderd. Dat betekent dat de MER op dit punt niet voldoet aan de eisen en alleen al daarom kan de milieuvergunningsaanvraag niet in behandeling worden genomen. De term "bestaandhebbende" rechten waarover de opstellers van de MER in dit verband spreken, is al tweemaal door de Raad van State onderuit gehaald: aan situaties uit het verleden kunnen geen rechten worden ontleend. Alle verwijzingen in die richting dienen uit de MER te worden gehaald.

2. Geur

Bij het aspect geur zijn ook vreemde zaken aan de hand. Het aantal kippen daalt met ca. 20% ten opzichte van de vorige vergunningaanvraag, terwijl de stank met ongeveer 70% afneemt. Volgens de thans geldende Wet geurhinder en veehouderij bedroeg de geurbelasting op het villapark onder de vorige vergunningaanvraag 6 OU/m³ en blijft deze in de nieuwe situatie precies onder

de wettelijk toegestane 2 OU/m³. De wijze waarop deze opzienbarende stankvermindering wordt bereikt, lijkt het ei van Columbus: het rechtstandig emitteren van de lucht met een snelheid van 10 m per seconde uit max. 27 ventilatoren met 2 meter hoge conische kegels die uit het dak van het middelste platte gedeelte van het gebouw steken.

Bij deze "oplossing" zijn de nodige kanttekeningen te maken en vraagtekens te plaatsen:

a. Dit systeem van verticale emittering bestaat voor zover bekend niet in Nederland. Het is bedacht door data in het rekenmodel V-Stacks in te voeren, zodanig dat er een lage waarde uitkomt. Deze werkwijze maakt het systeem hoogst discutabel. Wij durven te beweren dat voor een dergelijk ventilatiesysteem V-Stacks niet geldig is, want het systeem komt in Nederland bij ons weten niet voor en is niet getest op validiteit. Onze mening is dat als Van Deurzen dit systeem wil uitproberen, het van tevoren wetenschappelijk dient te worden getest.

b. Turbulentie. De ventilatoren staan 3 meter uit elkaar. Met een doorsnede van 1,65 m betekent dit dat er bijna anderhalve meter ruimte tussen zit. Hierdoor is het goed mogelijk dat turbulentie optreedt en de aanvankelijke uittreedsnelheid van 10 m per seconde (te vergelijken met windkracht 5 tot 6) zeer snel afneemt waardoor het systeem onvoldoende werkt en er teveel geurhinder ontstaat.

c. Bij de berekening van de ventilatie wordt uitgegaan van een gemiddelde luchtverplaatsing van 2,1 m³ per kip per uur. Dit is een waarde die V-Stacks aangeeft in de gebruikershandleiding, volgens de MER. In de praktijk houdt Van Deurzen de zgn. High line W-36 kippen. In de handleiding van de Amerikaanse leverancier van deze kippen (zie www.hyline.com, onder library, document 'English W-36 Management Guide') wordt beschreven hoe de dieren moeten worden verzorgd. Over de minimale ventilatie staat daarin de volgende tabel:

Temp gr C	ventilatie m3/dier
0	4-5
10	5-6
20	8-10
35	12-14

Bij een gemiddelde jaartemperatuur in Nederland van 10,8 gr C. betekent dat een minimale ventilatie van 5-6 m³ per kip per uur. Dat is bijna driemaal zoveel als aangegeven in de MER. Aangezien de werkelijke situatie bekend is, dient men de waarden uit de gebruikershandleiding van V-Stacks niet te gebruiken, maar uit te gaan van de werkelijke waarden.

d. Groesbeek is hellinggebied. Het rechtstandig omhoog blazen van lucht werkt in de Groesbeekse situatie, als het al zou werken, veel minder dan in het overgrote resterende deel van Nederland. Dat komt omdat Groesbeek niet vlak is. Het bedrijf van Van Deurzen ligt aan de voet van een heuvel. Het op 400 m afstand gelegen villapark De Zeven Heuvelen, dat met name bij oostenwind in de afgelopen jaren veel last had van de stank van het bedrijf, ligt 10 m hoger dan het pluimveebedrijf. Op 900 m afstand bevinden zich camping en hotel De Oude Molen die zelfs 30 m hoger liggen. Het is de vraag of onder dergelijke omstandigheden het rekenmodel wel valide is. Duidelijk is dat het idee dat geur over de objecten heengaat, hier niet op zal gaan. Ons inziens moet vanwege het hoogteverschil bij een dergelijke verticale emissie de 'ruwheid' van het landschap, een waarde die men moet invoeren bij V-Stacks, worden opgehoogd. Deze waarde kan tussen 0,03 en 1,0 liggen. Een lage waarde refereert aan een vlak landschap zonder obstakels, een hoge waarde aan een gebied met obstakels zoals bebouwing, bomen e.d.). In de MER wordt gerekend met een waarde van 0,260. Juist vanwege de hoogteverschillen zou deze echter veel groter en dichter bij 1,0 moeten worden vastgesteld.

Al met al heeft de WMG de indruk dat er gegoocheld wordt met data. Het lijkt ons zeer zinvol dat in de MER wetenschappelijk wordt uitgelegd hoe en waarom deze aangepaste inrichting van het bedrijf zo'n grote geurafname tot gevolg kan hebben.

3. Fijn stof

Ook voor fijn stof zien we een spectaculaire daling optreden, vergeleken met de oude milieuvergunningaanvraag waarvan overigens nu wordt toegegeven dat daarin een overbelasting optrad m.b.t. het aantal overschrijdingsdagen PM10. Ook deze afname van fijnstofemissie laat zich niet zomaar verklaren uit de afname van het aantal kippen. Er wordt niet beredeneerd waardoor die gunstige afname wordt veroorzaakt.

Ook voor dit aspect vinden wij het zeer nuttig en van groot belang dat een deskundige het hoe en waarom van de grote afname van fijn stof wetenschappelijk onderbouwt.

4. Geluid

Er staan in de MER onduidelijkheden over geluid. Ventilatoren zijn berucht vanwege de herrie die ze kunnen produceren. Voor de ventilatoren worden bepaalde geluidswaarden gebruikt. Onduidelijk is of dat met of zonder conische toeter is. Het conische mondstuk werkt door zijn vorm mogelijk als versterker van het geluid. Ook is onduidelijk hoe het geluid van de ventilatoren elkaar beïnvloedt.

5. Bestaande situatie - toekomstige situatie

In de MER wordt, zoals de MER-commissie aangeeft, de actualisatie van de MER vergeleken met de tot voor kort bestaande situatie. Zo wordt ook op kaarten de bouw vergeleken van voorbij en toekomstige situatie. Nu wil het geval dat Van Deurzen niet gebouwd heeft volgens de in 2001 verleende bouwvergunning. De gemeente heeft dit vastgesteld, maar tot op heden is dit niet hersteld. Er heeft ook geen legalisatie plaatsgevonden van de bestaande bouw. Een nieuwe bouwvergunning, die medio 2003 van rechtswege is verleend, is vernietigd na bezwaar (een 'feitje' dat Van Deurzen nalaat te vermelden in de MER). Door deze situatie is het niet mogelijk wat betreft de bouw de bestaande situatie te vergelijken met de toekomstige. Er is immers geen vergunde bestaande situatie.

6. Legcyclus

In de MER staat een legcyclus van 2 jaar beschreven. Deze legcyclus is in 2003 ingevoerd door Van Deurzen, enkel met doel een verlenging van de gedoogtermijn (één cyclus) te realiseren. Het gedogen zou immers ophouden bij het einde van de legcyclus. Nadien is die dubbele cyclus teruggekomen in de verleende milieuvergunningen en ook nu staat hij er weer in. De WMG pleit ervoor dat de gemeente het gebruik van de inrichting op dit punt wijzigt. Gewoon terug naar één cyclus van 14 maanden. Dit, omdat voor het bereiken van een tweede cyclus de omstreden geforceerde rui wordt toegepast waarbij de dieren enkele dagen tot een week geen licht, geen voer en geen drinken krijgen waardoor de rui wordt geforceerd. Een zeer dieronvriendelijke en omstreden handelwijze.

7. Het meest milieuvriendelijke alternatief

De MER commissie vraagt uitdrukkelijk dat bij de actualisatie het meest milieuvriendelijke alternatief bekeken wordt. Dit was in de oude MER een stalsysteem met chemische luchtwassers. Hier wordt nu geen aandacht aan besteed, omdat twee geraadpleegde fabrikanten zich volgens de MER niet zouden durven wagen aan dit stalsysteem. Omdat wij sterk twijfelen aan de validiteit van geurreductie door rechtstandig omhoog blazen van lucht, vinden wij dat dat er toch een uitgebreide analyse van de toepassing van luchtwassers moet worden gemaakt. Hierbij merken wij op dat de provincie Gelderland onlangs subsidie heeft toegekend voor het plaatsen van chemische luchtwassers bij een ander pluimveebedrijf in Groesbeek.

8. Hoorzitting

Omdat er veel onduidelijkheden zijn over de validiteit van de toegepaste rekenmodellen, de daarin ingevoerde waarden, en de manier waarop Van Deurzen door te goochelen met getallen een stalsysteem kan ontwerpen dat bijna niet meer stinkt, nagenoeg geen fijn stof produceert en weinig geluid maakt, lijkt het ons verstandig een informatiebijeenkomst te organiseren waarin deskundigen uitleggen hoe dit te verklaren is.

Graag vernemen we uw reactie,

Hoogachtend,
Werkgroep Milieubeheer Groesbeek

mw. J. van der Vegt
voorzitter